

Қазақстан Республикасының халқына ревматологиялық көмек көрсететін ұйымдар туралы ережені бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2011 жылғы 14 наурыздағы № 132 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2011 жылы 5 сәуірде № 6869 тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 45 бұйрығымен.

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 28.03.2023 № 45 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

"Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі Кодексінің 32-бабының 3-тармағының 1) тармақшасына сәйкес және Қазақстан Республикасының халқына ревматологиялық көмек көрсетуді жетілдіру мақсатында **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасының халқына (ересек адамдар мен балаларға) ревматологиялық көмек көрсететін ұйымдар туралы ереже бекітілсін.

2. Облыстардың, Астана және Алматы қалалары денсаулық сақтау басқармаларының бастықтары (келісім бойынша) осы бұйрықты басшылыққа алсын және мыналарды:

1) Қазақстан Республикасының халқына (ересек адамдар мен балаларға) ревматологиялық көмек ұйымдастыруды және көрсетуді;

2) медициналық ұйымдар жанынан ревматолог кабинеті мен ревматология бөлімшесін ашуды;

3) балалар мен ересектердің ревматикалық патологиясын уақтылы диагностикалауды;

4) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің штаттан тыс бас ревматологы (Ғ.А. Тоғызбаев) осы бұйрықтың орындалу барысы туралы ақпаратты жыл сайын, есепті жылдың желтоқсан айының 25-не дейін ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Медициналық көмекті ұйымдастыру департаменті (А.Ғ. Төлеғалиева) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді қамтамасыз етсін.

4. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Заң департаменті осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде

мемлекеттік тіркелгеннен кейін оны заңнамада белгіленген тәртіппен бұқаралық ақпарат құралдарында ресми жариялауды қамтамасыз етсін.

5. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау вице-министрі Е.Ә. Байжүнісовке жүктелсін.

6. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Денсаулық сақтау министрі

С. Қайырбекова

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2011 жылғы 14 наурыздағы
№ 132 бұйрығымен
бекітілген

Қазақстан Республикасының халқына ревматологиялық көмек көрсететін ұйымдар туралы ереже

1. Осы Қазақстан Республикасының халқына ревматологиялық көмек көрсететін ұйымдар туралы ереже (бұдан әрі – Ереже) меншік нысанына қарамастан, Қазақстан Республикасының халқына ревматологиялық көмек көрсететін ұйымдардың міндеттерін, функцияларын, құқықтық және ұйымдық негіздерін айқындайды.

2. Бұл ережеде мынадай анықтамалар пайдаланылады:

профилактика – аурулардың пайда болуының, олардың ерте сатыда өршуінің алдын алуға және орын алған асқынуларды, ағзалар мен тіндердің бүлінулерін бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

ревматикалық аурулар - дәнекер тінінің басым түрде жүйелі немесе жергілікті зақымдануынан болатын аурулар тобы. Оларға буындардың басымдықпен зақымдануынан болатын аурулар; васкулиттер және дәнекер тінінің диффузиялы аурулары; шынайы ревматизм;

гендік-инженерлік терапия - ауруларды емдеу мақсатында адамның соматикалық жасушаларының генетикалық аппаратына өзгерістер енгізуге бағытталған гендік-инженерлік (биотехнологиялық) және медициналық әдістердің жиынтығы;

3. Халыққа (ересек адамдар мен балаларға) ревматологиялық көмек көрсететін ұйымдар (бұдан әрі - Ұйымдар) ревматологиялық науқастарды анықтауға, емдеуге және медициналық оңалтуға бағытталған іс-шараларды уақтылы жүргізу мақсатында құрылады.

4. Ұйымдардың жұмысын (республиканың, облыстың, қаланың) штаттан тыс бас ревматолог маманы үйлестіреді.

5. Ревматологиялық көмек ревматологиялық науқастарды уақтылы анықтауды, емдеуді және медициналық оңалтуды қамтиды.

6. Халыққа (ересек адамдар мен балаларға) ревматологиялық көмек консультациялық-диагностикалық және/немесе стационарлық медициналық көмек нысанында көрсетіледі.

2. Ревматологиялық көмек көрсететін ұйымдардың негізгі міндеттері мен функциялары

7. Халыққа ревматологиялық көмек көрсететін ұйымдардың негізгі міндеттері :

1) балалар мен ересектер арасында ревматикалық аурулардың профилактикасына бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу;

2) диагностиканың қазіргі заманғы әдістерін қолдана отырып, ревматикалық ауруларды ерте диагностикалау;

3) ревматологиялық аурулармен ауыратын науқастарды ревматологиялық көмек көрсету хаттамаларына сәйкес емдеу;

4) ревматикалық аурулары бар балалар мен ересектерді оңалту;

5) бастапқы медициналық-санитариялық көмек ұйымдарымен, салауатты өмір салтын қалыптастыру орталықтарымен және ревматологтардың қоғамдық бірлестіктерімен бірлесіп, ревматикалық аурулардың бастапқы профилактикасы бойынша іс-шаралар өткізу болып табылады.

8. Ревматикалық ауруларға күдіктенгенде немесе анықталған жағдайда немесе олардың асқынған жағдайында учаскелік терапевт-дәрігерлер, педиатр дәрігерлер, жалпы практика дәрігерлері (отбасылық дәрігерлер) және басқа мамандық дәрігерлері науқастарды ревматолог-дәрігердің кабинетіне немесе ревматология бөлімшесіне консультацияға және емдеуге жібереді.

3. Ревматологиялық көмек көрсететін ұйымның құрылымы

9. Мамандандырылған немесе жоғары мамандандырылған консультациялық-диагностикалық көмек көрсететін (облыстың, қаланың) денсаулық сақтау ұйымының базасында ревматолог-дәрігердің кабинеттері құрылады.

10. Мамандандырылған немесе жоғары мамандандырылған стационарлық немесе стационарды алмастыратын көмек көрсететін (облыстың, қаланың) денсаулық сақтау ұйымының базасында ревматология бөлімшелері құрылады.

§ 1. Ревматолог кабинеті

11. Ревматолог кабинеті мамандандырылған немесе жоғары мамандандырылған консультациялық-диагностикалық көмек көрсететін (облыстың, қаланың) денсаулық сақтау ұйымының базасында балалар мен ересектерге ревматологиялық көмек көрсету үшін құрылады.

12. Ревматолог кабинетінің медицина қызметкерлері мынадай функцияларды жүзеге асырады:

1) ревматикалық аурулар (ересек адамдар мен балаларға) кезінде консультациялық-диагностикалық және емдік көмек;

2) ревматикалық аурулары бар науқастарды (ересек адамдар мен балаларды) стационарлық емдеуге іріктеу және жіберу;

3) ревматикалық аурулары бар науқастарды жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсетуге іріктеу және жіберу;

4) мынадай ревматикалық аурулардан зардап шегетін науқастарды (ересек адамдар мен балаларды) амбулаториялық деңгейде қарау және диспансерлік бақылау: жіті ревматикалық қызба, жүректің ревматикалық ақаулары, еңбекке қабілетті жастағы адамдарда тізе және сан, жамбас буындарының зақымдануынан болатын остеоартроз, остеопороз, ревматоидты артрит, ювенилді ревматоидты артрит, серонегативті спондилоартриттер (анкилоздаушы спондилит, псориаздық және энтероколиттік спондилоартриттер, реактивті артриттер, Рейтер ауруын қоса алғанда), дәнекер тінінің жүйелі аурулары (жүйелі қызылжегі, антифосфолипидтік синдром, жүйелі склеродермия, дерматополимиозит, Шегрен ауруы, эозинофильді фасциит, дәнекер тінінің аралас аурулары, ревматикалық полимиалгия), жүйелі васкулиттер, подагра, Лайм-артриті;

5) буынішілік және буын айналасына диагностикалық және емдік манипуляцияларды жүзеге асыру;

6) ревматикалық аурулары бар науқастарды оңалтуға және санаторийлік-курорттық емдеуге жіберу;

7) уақытша еңбекке және оқуға жарамсыздық сараптамасын жүзеге асыру;

8) ревматикалық аурулары бар науқастарды (ересек адамдар мен балаларды) медициналық-әлеуметтік сараптамаға уақтылы жіберу;

9) ұйымдастырушылық-әдістемелік көмек және ревматолог-дәрігердің өңір халқын (ересек адамдар мен балаларды) диспансерлеуге қатысу;

10) ревматикалық аурулармен ауыратын науқастар (остеоартроз, остеопороз, ревматоидты артрит, анкилоз спондилоартриті, жүйелі қызылжегі және дәнекер тінінің басқа да жүйелі зақымданулары, подагра) мектептерін ұйымдастыру және жұмыстарына қатысу;

11) ревматологиялық аурулармен ауыратын науқастардың (ересек адамдар мен балалардың) профилактикасының, диагностикасының, емдеу мен оңалтудың жаңа әдістерін практикаға енгізу;

12) ревматолог дәрігерлердің (ересек адамдар мен балалардың), учаскелік терапевтер мен педиатрлардың, жалпы практика дәрігерлерінің және отбасы дәрігерлерінің, сондай-ақ орта медицина қызметкерлерінің ревматология бойынша біліктілігін арттыру жөніндегі іс-шараларға қатысу;

13) есепке алу және есеп беру құжаттарын жүргізу, қызметі туралы есептерді ұсыну.

13. Ревматолог-дәрігердің кабинеті осы Ережеге 1-қосымшаға сәйкес жабдықтардың минимал тізбесімен қамтамасыз етіледі.

§ 2. Ревматология бөлімшесі

14. Ревматологиялық көмек көрсету (республиканың, облыстың, қаланың, ауданның) халыққа (ересек адамдар мен балаларға) көп бейінді мамандандырылған немесе жоғары мамандандырылған стационарлық немесе стационарды алмастыратын көмек көрсететін денсаулық сақтау ұйымдарында жүргізіледі.

15. Ревматолог-дәрігердің кабинетінде тиімді медициналық көмек көрсету мүмкін болмаған кезде сараланған диагностика, қажетті мамандандырылған емнің тәсілдерін әзірлеу және жүргізу үшін науқастар медициналық ұйымның ревматология бөлімшесіне жіберіледі.

16. Ревматология бөлімшесін құрамында күндізгі бөлімше құрылған медициналық ұйымның басшысы тағайындайтын меңгеруші басқарады.

17. Ревматология (ересек адамдар мен балалар) бөлімшесінің медицина қызметкерлері мынадай функцияларды жүзеге асырады:

1) ревматикалық аурулары бар науқастарға ревматологиялық көмек көрсету хаттамаларына сәйкес диагностикалық, емдік және профилактикалық көмек көрсету;

2) басқа аурулары бар науқастарға зертханалық және аспаптық диагностика және сараланған диагностика жүргізу;

3) буындарына хирургиялық операция жасалған пациенттерді қосқанда, ревматологиялық науқастарды оңалтудың госпиталдық кезеңін жүзеге асыру;

4) ревматикалық аурулары бар науқастарды жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсетуге іріктеу және жіберу;

5) уақытша еңбекке және оқуға жарамсыздық сараптамасына қатысу;

6) ревматикалық ауруларды диагностикалаудың, емдеудің, диспансерлеу мен профилактиканың жаңа әдістерін енгізу және жақсарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және өткізу;

7) ревматикалық аурулардың алдын алу мақсатында науқастарға оқыту-үйрету бағдарламаларын енгізу және жүргізу;

8) ревматикалық аурулар саласында диагностика және медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша көп бейінді стационар қызметкерлерінің кәсіби біліктілігін арттыру үдерісіне қатысу;

9) ревматикалық аурулардың алдын алу, диагностикалау және емдеу мәселелерінде стационардың басқа бөлімшелері дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету;

10) ревматикалық ауруларды диагностикалаудың, емдеудің, оңалтудың және алдын алудың жаңа әдістерін меңгеру және практикаға енгізу;

11) есепке алу және есеп беру құжаттамасын жүргізу, қызметі туралы есепті заңнамада белгіленген тәртіппен беру, жүргізілуі заңнамада көзделген тіркелімдер үшін деректер жинау.

18. Ревматологиялық бөлімше орта, жоғары және қосымша кәсіптік білім беру ұйымдарының, сондай-ақ ғылыми ұйымдардың клиникалық базасы ретінде пайдаланылуы мүмкін.

19. Ревматологиялық бөлімше жанынан осы Ережеге 2-қосымшаға сәйкес буынішілік манипуляцияларға арналған емшара кабинеті құрылады.

20. Халыққа (ересек адамдар мен балаларға) көп профилді мамандандырылған немесе жоғары мамандандырылған стационарлық көмек көрсететін денсаулық сақтау ұйымдарының (республиканың, облыстың, қаланың, ауданның) жанынан биологиялық препараттармен гендік-инженерлік терапия жүргізуге арналған гендік-инженерлік терапия кабинеті құрылады.

21. Биологиялық препараттармен гендік-инженерлік емдеу кабинеті консультациялық қабылдауға арналған үй-жайды; осы Ережеге 3-қосымшаға сәйкес медициналық жабдықтармен жарақтандырылған, биологиялық препараттарды көктамыр ішіне ұзақ уақыт бойы енгізуге арналған емшара кабинетін қамтиды.

22. Биологиялық препараттармен гендік-инженерлік емдеу кабинетінің медицина қызметкерлері мынадай функцияларды жүзеге асырады:

1) медициналық айғақтары бойынша науқастарды биологиялық препараттармен гендік-инженерлік емдеуді жүргізу;

2) биологиялық препараттармен гендік-инженерлік емдеудің тиімділігі мен төзімділігін талдау;

3) биологиялық препараттармен гендік-инженерлік емдеудің әртүрлі аспектілері бойынша мамандар мен пациенттерді ақпараттық қамтамасыз етуді жүзеге асыру;

4) биологиялық препараттармен гендік-инженерлік емдеу мәселелері бойынша консультациялық қызметті жүзеге асыру;

5) ревматикалық ауруларда биологиялық препараттармен гендік-инженерлік емдеудің қазіргі заманғы әдістерін енгізу;

6) халықтың денсаулығын сақтау бойынша өңірлік бағдарламалар мен өзге де құжаттарды әзірлеуге және іске асыруға қатысу;

7) биологиялық препараттармен гендік-инженерлік емдеу мәселелері бойынша медициналық ұйымдарға ұйымдастыру-әдістемелік және консультациялық көмек көрсету;

8) есепке алу және есеп беру құжаттамасын жүргізу, қызметі туралы есеп беру, жүргізілуі заңнамада көзделген тіркелімдер үшін деректер жинау.

23. Эндопротездеуді қажет ететін науқастар медициналық айғақтары бойынша науқасты одан әрі қарау тәсілін анықтау үшін травматолог-ортопед дәрігерге консультацияға жіберіледі.

24. Кардиохирургиялық операцияны қажет ететін, жүректің жүре пайда болған ревматикалық ақаулары бар науқастар науқасты одан әрі қарау тәсілін анықтау үшін кардиохирург дәрігерге консультацияға жіберіледі.

25. Егер ревматикалық аурулармен ауыратын науқастарға (ересек адамдар мен балаларға) көмек көрсетумен байланысты медициналық манипуляциялар жүргізу пациентте ауырсыну сезімдерін тудырған жағдайда, мұндай манипуляциялар ауырсынуды басу арқылы жүргізіледі.

Қазақстан Республикасының
халқына ревматологиялық
көмек көрсететін ұйымдар
туралы ережеге 1-қосымша

Ревматологиялық кабинетке арналған жабдықтардың минимал тізбесі

р/с №	Жабдықтар атауы	Саны (дана/жинақ)
Ревматологиялық кабинет		
1	Бактерияға қарсы ультракүлгін сәулелендіргіш (үй-жайларға арналған)	1
2	Баспалдақ, саты	1
3	Емшараға арналған кушетка	1
4	Керек-жарақтары бар манипуляциялық шағын үстел	1
5	Принтері бар компьютер	1
6	Стерильдік қорап пен бикске арналған тұғыр	1
7	Медициналық шкаф	1
8	Алғашқы көмек дәрі қобдишасы	1
9	Зертханалық штатив	1

10	Қалдықтар жинауға арналған сыйымдылық	1
11	Жастық	4

Қазақстан Республикасының халқына ревматологиялық көмек көрсететін ұйымдар туралы ережеге 2-қосымша

Буынішілік манипуляцияларға арналған емшара кабинеті үшін жабдықтардың минимал тізбесі

р/с №	Жабдықтар атауы	Саны (дана/жинақ)
Буынішілік манипуляцияларға арналған емшара кабинеті		
1	Бактерицидтік шам	1
2	Биіктігі 75-85 см үстел (кушетка) пациенттің аяқтарына манипуляция жасау үшін)	1
3	Үстелге арналған саты (пациентке арналған)	1
4	Шағын үстел (пациенттік қолдарына манипуляция жасау үшін)	1
5	Стерильденген материалы бар бикске арналған шағын үстел	1
6	Жедел жәрдем дәрі қобдишасы бар шкаф	1
7	Медициналық препараттарға, аспаптарға арналған шкаф	1
8	Синовиалды сұйықтыққа арналған пробиркалары бар штатив	1

Қазақстан Республикасының халқына ревматологиялық көмек көрсететін ұйымдар туралы ережеге 3-қосымша

Биологиялық препараттармен гендік-инженерлік емдеу кабинетіне арналған жабдықтардың минимал тізбесі

р/с №	Жабдықтар атауы	Саны (дана/жинақ)
Биологиялық препараттармен гендік-инженерлік емдеу кабинеті		
1	Бактерицидті шам	1
2	Емшара кушеткасы	2
3	Ревматолог-дәрігердің жұмыс орны	1
4	Мейірбикенің жұмыс орны	1
5	Дәрі-дәрмектерге арналған үстел	1

6	Ұзақ инфузиялық құюға арналған штатив	2
7	Дәрі-дәрмектерге арналған шкаф	1
8	Медициналық тоңазытқыш	1
9	Алғашқы жәрдемге арналған дәрі қобдишасы	1
10	Кардиологиялық монитор (ЭКГ)	2
11	Инфузиялық сорғы-дозатор (инфузиялық реттеуші)	2
12	Көп арналы электрокардиограф	1
13	Дефибриллятор	1
14	Трахеостомияға арналған жиынтық	1
15	Қолмен басқарылатын тыныс алу аппараты	1
16	Медициналық санды (электрондық) термометр	1
17	Фонендоскоп	1
18	Манометриялық мембраналық артериялық қысым өлшегіш	1
19	Ультракүлгін ауа сәулелендіргіш-рециркулятор	1
20	Медициналық таразы	1

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК